

A RAJ HARCÁNAK ÉS EGYÉB TÉNYKEDÉSEINEK MEGSZERVEZÉSE TÁMADÁSBAN

A folyamatban levő kiképzési év kezdetén kiadott kiképzési irányelvek a dicsőséges Szovjet Hadseregnek a II. világháborúban szerzett tapasztalatai alapján világítják meg a csapatkiképzés célját és módszereit.

Ezeknek az irányelveknek a gyakorlatban való átültetését kívánjuk szolgálani, amikor megkíséreljük a kis gyalogos egységek harcgyakorlatainak vezetésére vonatkozó ténykedéseket ezeknek szellemében tárgyalni.

Ezek az elvek mindenekelőtt a harceljárás gyakorlatias megtanítására és azok gyakorlására helyezik a kiképzés súlyát.

Ezzel nemcsak alaposabbá és gyakorlatiasabbá, hanem könnyebbé is válik a kiképzők munkája, mert elsősorban megtanulható és megtanítható dolgokkal fognak foglalkozni. Elmarad a képzeletüket és képességüket gyakran meghaladó igyekezet, hogy alárendeltjeiket minden harc helyzet legszellemesebb megítélésére neveljék.

Ez a célkitűzés: — nevezzük a „harcászati érzék fejlesztésének” — tisztán elméleti szempontból nem helytelen. Gyakorlatilag azonban egyenesen hibás, mert a harcászati érzék inkább a józan ész, magasabb fokon pedig zsenialitás kérdése, mint megtanulható és megtanítható dolog.

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a harcgyakorlatok keretében mennyire bizonytalan éppen a szabad mérlegelésre alapozott ténykedések elbírálása. Harcban szabad elhatározásból, erőnket meghaladó cselekedet vállalása kétségtelenül hősiességnek minősíthető; a vállalkozás nyomán bekövetkező győzelem vagy kudarc az ügy észszerűségét illetően is ítélt. Ugyanezen magatartás elbírálása békegyakorlaton korántsem ilyen egyszerű. Az erkölcsi és fizikai erők valóságos megütközése itt nem következhet be, a győzelem vagy kudarc sem válhat nyilvánvalóvá. Nem az események, hanem a gyakorlatvezető tetszése vagy nem tetszése fog dönteni. Ez pedig — mindenestre alkalmazható szabály híján — erősen egyéni és egyénenként egészen különböző lehet. Az egyik hősiességet, a másik esetleg csak a békegyakorlat kockázatnélküliségéből fakadó arcátlanlanságot fog látni a történetekben.

E téren tehát a tanulás levonása is egyénenként változó és azért kevésbé meggyőző marad.

Ha beosztottjaink képességét elsősorban harcászati érzékük szerint ítéljük meg, természetes, hogy ők is elsősorban ezen a téren igyekeznek képességeiket csillogtatni. Azon lesznek, hogy szellemes elhatározásokkal, körmönfont tervekkel kápráztassák előljáróikat. Az ilyen igyekezet azután

egyre inkább távolodik a józan elgondolástól és annak gátlásait eredményezheti.

Végül a szabadlefoiyású harcgyakorlatoknál az elhatározás és a terv révén az érdeklődés gyújtópontjába nem a gyakorlati ténykedések jutnak, azokat helyenként el is nagyolják.

A kiképzés súlyát tehát nem ezek, hanem a szabványosított kötött lefoiyású harcgyakorlatok gyakorlása képezi. Szabadlefoiyású harcgyakorlatoknak csak a kiképzési időszak végén van helye, amikor már a parancsnokok és harcosok elsajátították gyakorlati teendőiket és azok végrehajtását meg is követeljük. A következőkben kötöttlefoiyású harccselekményekkel kívánunk foglalkozni.

Sok és alaposan átgondolt gyakorlat végrehajtása szükséges. A jelzés és feltételezés legfeljebb az elg. és a szomszédok ténykedéseire korlátozódik, bár Szuvorov nem túrte, hogy a gyakorlatokon feltételezések legyenek. A gyakorló csapat minden ténykedést valóban hajtson végre, mert éppen ez képezi a gyakorlat lényegét és ezt addig kell folytatni, amíg az összes ténykedések beidegződnek. A Szovjet Hadseregnél a Honvédő Háborúban gyakorlattá vált, hogy a csapatokat minden csata előtt begyakorlatták a várható harccselekménybe. Hogyan vezessük ezeket a harcgyakorlatokat és mik azok a gyakorlati ténykedések, amelyeket minden harcosnak el kell sajátítania.

Legyen a harcgyakorlat tárgya, melynek keretében ezt vizsgáljuk: A raj támadása kötelekben, az utolsó tűzszakasztól a rohamig, hevenyészett védelemben lévő elg-re.

a) Feltevés.

Legyen egyszerű, kis viszonyok között lényegében csak a helyzet rögzítés.

A lényeg a feladat, a harccselekményt befolyásoló szomszédok és fegyverek, valamint az elg. helyzetéről ismeretes adatok. Ezeket jelzésük mellett, pontosan meg kell mutatni a terepen. Ne felejtsük el, hogy helyes terepkihasználást csak attól várhatunk, aki tudja, hogy „honnan” veszélyeztetik és látja, hogy „hová” kell kilövést keresnie. A tűz és mozgás összhangjának is előfeltétele, hogy a mozgó és tüzelő részek lássák egymást, vagy legalább is tudjanak egymásról.

Jelzők és jelzőeszközök egymagukban nem adják a valóság híu képét, alkalmazásuk esetén tehát a csapatot figyelemeztetni kell azok jelenlétére. Pl.: 3 fő jelez 1 rajt, minden piros zászló 1 golyószórót, minden puffancs 1—2 gránát becsapódást a felleg környékén, stb.

b) A parancsadás.

A rajparancsnok a feltevést és feladatát megkapta. Tervét megkérdezhethjük. Ha hibás, a gyakorlatvezető javítsa ki. A rávezető módszer csak mértékkel tartható helyénvalónak, ha ezáltal nem fajul a dolog vontatott megbeszéléssé és főleg találos kérdések fejtegetéseivé.

Gyakran a legcélszerűbb, ha a tervet is maga a gyakorlatvezető közli. Pl. ilyenformán: Itt rejtőzés, a géppuska tűzcsapásakor szökéles egész rajjal az árokig, onnan tűzzel támogatja a szomszéd raj felzárkózását. Tovább a szomszéd és saját tűztámogatással kettesével a szántásig. Ha közben tüzéségünk lefogja az elg-et (ezt puffancsok jelezik) előre egész

rajjal a szóráshatárig. Mútsassa ezt a terepen! Megbeszélendő még a tűztámogatás térbeli kifejtése is, melyik fegyver hová tüzel elsősorban.

Ezekután bizonytalanságnak és tálgatásnak már nem lehet helye, a gyakorlat (mozzanat) kezdetekor csak a parancstechnika számíthat érdeklődésünkre.

Sémákat taníthatunk, de ne követeljünk. Minden parancs jó, ha fölösleges szóvirágokat nem tartalmaz és az alárendeltek megértik a parancsnok akaratát. Formája: az előírt vezényszószzerű kifejezések.

Az azonnali gyors végrehajtást, a rendszeresített kifejezés utolsó szótag hangsúlyozásával rendeljük el.

Következésként ellenőrizzük, hogy a harcosok a kapott parancsot továbbítsák egymásnak. Itt nem a „tüzet szüntess”-hez hasonló gépies kórusba kiáltásra gondolunk, hanem arra, hogy minden harcos figyelje szomszédai tevékenységét is és lépjen közbe, ha azt látja, hogy a parancsot nem hallották vagy nem értették meg.

c) Mozgás és terepkihasználás.

E téren minden harcos részére marad némi szabad mérlegelési lehetőség. A helyes vagy helytelen az alábbi elv segítségével bírálható el következetesen. „Mozogj minél gyorsabban, mutass legkevesebb célt, mégse fáraszd ki magad szükségtelenül”. A terepkihasználásban legyen a harcos mester, mert 300 m-en belül a szabadon fekvő alak úgyszólván biztos célt mutat. Olyan terepszakaszon, ahol semmi fedezési lehetőség nincsen, tűztámogatás mellett kell áthaladni. Ebből következik az, hogy a szökevények hosszát elsősorban a terep, majd a harcos erőállapota határozza meg. Így tudunk a rohamállásba bejutni, amely egyúttal az utolsó fedezési lehetőséget is adja. Itt utalunk Szuворov kiképzésének fő módszerére, ami a „gyakorlatozás” volt. „Semmi sem segíti úgy a katonát a kiképzését, mint ügyessége a gyakorlatozásban, amelyre neki az ellenség legyőzéséhez szüksége van, amelytől ügyessége függ.”

Ami viszont a mozgás ütemét illeti, határooljuk el világosan a gyakorló csapat és a gyakorlatvezető tevékenységét. A gyakorló csapat lendületesen törjön előre izzó imperialista gyűlölettel áthatva.

Hogy mindez mégse vezessen a tűzhatás semmibevételeire, az főleg a gyakorlatvezető (döntnök) gondja, aki az e-g-es tűzhatás közlésével, veszteségeket megállapító döntésekkel fékezi a csapat lendületét, ahogy azt a valóságban az e-g-es tűzhatás tenné.

d) A tűz.

A vaktölténnyel végrehajtott gyakorlat is lehet egyben harcszerű viszonyok között végrehajtott lökiképzés is. Csak következetesen ellenőrizni kell, hogy a lövés, vaktöltény használata mellett is, mindig célzóva történjék. Ebből következik ugyanis, hogy a harcosok a célok felkutatását és megjelölését, a távbecslést, irányzékállítást, a célzást, a hégag- és átlövéslehetőségeinek mérlegelését, de éppen ebből kifolyólag a tüzeállás helyes megválasztását is; egyszóval az összes lövésszaki ténykedéseket állandóan gyakorolni kénytelenek.

Súlyos hiba, ha a vaktölténnyel tüzelő fegyvert kezelők, csak hangutánzó gépnek tekintik, vaktába leadott sorozatokkal jelezik létüket, esetleg olyan állásból is, ahonnan kilövés, hégag vagy átlövési lehetőségük nincsen.

Vaktöltény híján fadugós tölténnyel kell a tüzelési fogásokat végrehajtani, de semmi esetre sem tűrjük azoknak töltény nélkül való színélését.

e) A tűz és mozgás.

Tér- és időbeli összhangjának szükségességével e' méletileg mindenki tisztában van. A gyakorlati megvalósítás már nehezebb, mert a csapat gyakorlottságának, ügyességének, fegyelmének úgyszólván próbaköve.

A tűzfegyvereknek másodpercnyi pontossággal kell odacsapni, ahonnan a mozgást veszélyeztetik. Erre csak olyan irányzó képes, akinek a löe'járásban, fegyverkezelésben való gyakorlására nem sajnálták az időt és fáradtságot. Követeljük meg a szabályzatainkban lerögzített parancsok kiadását, hogy azt a valóságban is gyakorolni tudjuk a tűz és mozgás a'att.

f) A roham.

Lényege a gyors és elszánt átjutás akadályokon, jól célzott kézigránát-dobás, villámgyors kapáslövés és szuronyharc.

A rohamgyakorlat akkor tekinthető sikeresnek, ha a rohamelőkészületek valóban teljes fedezésben voltak végrehajtva, ha a kgr-ok mind célba találtak, rövid és hibás találatok nem veszélyeztették a bajtársakat, össz-dobás esetén a rajparancsnok kellő időben és helyen adta a vezényszót.

g) Harcfegyelem.

Nemcsak az alaki, hanem a harckiképzés is alkalmas a fegyelmezésre. Csak a fegyelem megnyilvánulása más. Ott a mozdulatok szabatos és egyöntetű végrehajtásában, itt az elg-re és a parancsnokra fordított lankadatilag figyelemben, a parancsok tökéletes — néha igen erős fizikai erőnkifejtést is kívánó — végrehajtásában, a harcszerű viselkedésben, stb. nyilván meg.

Különös gondot fordítsunk a felszerelési tárgyak helyes viselésére és illesztésére. Nem nevezhető harcképesnek az a csapat, ahol egy erősebb szöke'és után elhullatott gyalogsági ásó, puskáról leesett szuronyok, hátizsákból kipotyogó kgr-ok és egyéb tárgyak jelzik a szöke'ők útját, ahol roham a'att a harcos homlokába csúszik a rosszul illesztett sisak, stb.

h) A gyakorlatok vezetése általában.

A kötött lefolyású harcgyakorlatok vezetése oktatólagos. Az oktatás áll először is a gyakorlat teljes bemutatásából, másodsor a gyakorlat mozzanatonkénti bemutatásából, majd harmadszor ismét a gyakorlat teljes összefüggésbeni bemutatásából.

Itt Dragomirov szavait idézzük: „Oktass bemutatással, nem pedig elbeszéléssel”.

A bemutatás végétével pedig gyakoroltassunk.

Kívánatos egy-két háborús pé'dát megemlíteni.

A megbeszélés nem öncélú, esetleg előre megtanult előadás, hanem szorosan és tárgyilagosan a gyakorlaton történetekre terjedjen ki. A rossz mellett egyidejűleg mutassunk rá a helyesre is. Dícsérjük meg azokat, akik helyesen cse'ekedtek.

Ez a tanulmány arra akarta a fiatalabb bajtársak figyelmét felhívni, hogy a kiképző tisztnek nem könnyű a felkészülése a gyakorlatra és annak levezetésére. Vegyük át a győzelmes Vörös Hadsereg gazdag tapasztalatait és fo'ytassuk a kiképzést kiváló, új szabályzataink szellemében. Így kiképzésünk igen gyorsan válik eredményessé.